



ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Tomáše Langáška a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **N. D. Ch.**, zastoupen advokátem Mgr. Markem Sedlákem, se sídlem Příkop 834/8, Brno, proti žalovanému: **Velvyslanectví České republiky v Hanoji**, se sídlem 13 Chu Van An, Hanoj, Vietnam, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 12. 2017, č. j. 3888/2017-HANOI, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 18. 7. 2019, č. j. 31 A 358/2017 – 64,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalobci **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :**I. Vymezení věci**

[1] Usnesením ze dne 1. 12. 2017, č. j. 3888/2017-HANOI (dále jen „napadené rozhodnutí“), žalovaný rozhodl o nepřijatelnosti žádosti žalobce o udělení dlouhodobého pobytu za účelem zaměstnání, a to z důvodu, že si žalobce v rozporu s § 169h odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění účinném do 20. 1. 2019 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) nesjednal předem termín k podání žádosti, a dále z důvodu, že jeho žádost nebyla v rozporu s § 169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců podána osobně. Žalovaný v napadeném rozhodnutí s odkazem na § 169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců dále konstatoval, že z důvodu nepřijatelnosti žádosti řízení o ní není zahájeno a na žádost se hledí, jako by nebyla podána.

[2] Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“), na základě žaloby proti napadenému rozhodnutí zrušil napadené rozhodnutí a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. Krajský soud uvedl, že v souladu s ustálenou judikaturou je usnesení podle § 169h odst. 3 zákona o pobytu

cizinců rozhodnutím ve smyslu § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s.ř.s.“), a ochrany proti němu se proto lze domáhat prostřednictvím žaloby proti správnímu rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2018, č. j. 6 Azs 82/2018 - 19). Z obsahu správního spisu krajský soud ověřil, že dne 27. 11. 2017 byly zástupcem žalobce v čase 9:00 – 11:05 soustavně činěny pokusy o telefonické spojení se zastupitelským úřadem. V žádném z pokusů nebyl zástupce žalobce se zastupitelským úřadem spojen. Žalobce proto využil úspěšně provedené registrace k podání žádosti o dlouhodobé vízum za účelem podnikání, učiněné v systému Visapoint, a v den sjednaného termínu, tj. 1. 12. 2017, předal pověřené osobě na zastupitelském úřadu žádost o zaměstnaneckou kartu. Obdrženou žádost o zaměstnaneckou kartu posoudil žalovaný jako nepřijatelnou a předal žalobci záznam o usnesení č. j. 3888/2017-HAONI. Přítomnost žalobce dne 1. 12. 2017 v prostorách zastupitelského úřadu není rozporována. Krajský soud se proto zabýval otázkou zákonnosti důvodů uvedených žalovaným pro vyslovení nepřijatelnosti žádosti žalobce.

[3] Krajský soud se neztotožnil s výkladem podmínky osobního podání žádosti uvedeným žalovaným, dle kterého je nesplnění podmínky registrační povinnosti důvodem pro konstatování nesplnění osobní přítomnosti. Žalovanému nelze přisvědčit v tom, že by nesplnění podmínky registrace jakožto samostatný důvod nepřijatelnosti žádosti ve smyslu § 169h odst. 1 písm. a) automaticky znamenalo také porušení povinnosti osobního podání žádosti dle § 169f zákona o pobytu cizinců, které je dalším samostatným důvodem nepřijatelnosti žádosti. Nerozporuje-li ani sám žalovaný osobní přítomnost žalobce na zastupitelském úřadě při podání žádosti o povolení dlouhodobého pobytu za účelem zaměstnání, neměl dle krajského soudu důvod pro konstatování nepřijatelnosti žádosti s odkazem na § 169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců.

[4] Krajský soud k druhému z důvodů nepřijatelnosti žádosti, a to nesjednání si termínu pro podání žádosti, uvedl následující. V posuzované věci byl žalobce povinen si pro podání žádosti o udělení dlouhodobého pobytu za účelem zaměstnání dle § 169f zákona o pobytu cizinců předem sjednat termín osobního podání žádosti, a to „*způsobem, který zastupitelský úřad zveřejní na své úřední desce*“. V daném případě žalovaný s účinností od 24. 11. 2017 v souladu s právní úpravou v zákoně o pobytu cizinců určil a prostřednictvím internetových stránek zveřejnil způsob sjednávání termínů pro osobní podání žádosti prostřednictvím telefonického objednání, příp. sjednáním termínu osobně v tzv. živé frontě. Pro telefonické objednávky bylo žalovaným stanoveno: „*Termíny, kdy je možné objednávku provést – každé pondělí od 9:00 na nadcházející týden. Po vyčerpání kapacity na jeden týden bude objednávání zastaveno a znovu zahájeno až následující pondělí v 9:00.*“ a dále: „*Dne 27. 11. 2017 bude zahájeno objednávání na týden od 4. 12. 2017.*“

[5] Při posouzení zákonnosti vysloveného důvodu nepřijatelnosti podle § 169h odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, je podle krajského soudu nutno vycházet ze závěrů uvedených rozšířeným senátem Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016 - 52, publ. pod č. 3601/2017 Sb. NSS, neboť tyto závěry ke způsobu podání žádosti o pobytová oprávnění jsou obdobně aplikovatelné i na posuzovanou věc. Správní spis i u nyní posuzovaného způsobu sjednávání termínů pro osobní podání žádosti vypovídá o tom, že žalobci nebylo umožněno podat žádost postupem zákonem standardně předpokládaným. Žalobcem zvolený způsob podání žádosti je oním „*nouzovým*“ způsobem, který je sice obecně vzato nutno považovat za nežádoucí, na druhou stranu zároveň tvoří jedinou účinnou obranu žalobce před nezákonným jednáním veřejné správy spočívajícím v tom, že žalobci neposkytla v přiměřené lhůtě možnost podání žádosti postupem zákonem standardně předpokládaným.

[6] Krajský soud proto uzavřel, že žalobcem opakovanými marnými pokusy doložená nemožnost získat registraci k termínu prostřednictvím telefonického spojení je důvodem

pokračování

pro uznání žádosti podané za pomoci následně zvoleného „nouzového“ způsobu zajištění si termínu k podání žádosti (sjednání si termínu pro podání žádosti o jiný typ pobytového oprávnění prostřednictvím systému Visapoint, pro který byly termíny uvolněny) jako účinně podané. Žalovaným nastavený proces telefonického objednávání v tomto případě vedl k faktickému znemožnění žalobci podat osobně žádost o pobytový titul v přiměřené době, a již tato skutečnost byla dle krajského soudu důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí.

II. Kasační stížnost

[7] Žalovaný (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Stěžovatel v kasační stížnosti předně zrekapituloval dosavadní řízení. Podle stěžovatele je pro správné právní posouzení třeba znát i následný skutkový příběh. Po neúspěšném pokusu o podání žádosti o zaměstnaneckou kartu žadatel předložil žádost o upuštění od osobního podání žádosti o zaměstnaneckou kartu odůvodněnou údajnou nemožností získat termín pro podání žádosti o zaměstnaneckou kartu. Zastupitelský úřad žádost zamítl a řízení o udělení zaměstnanecké karty zastavil, rozkladu nebylo vyhověno. Soudní řízení bylo zastaveno pro nezaplacení soudního poplatku usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 1. 6. 2018, č. j. 31 A 39/2018 - 51.

[8] Stěžovatel se předně dovolává nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku spočívající v jeho nesrozumitelnosti a nedostatku důvodů rozhodnutí. Žaloba, byť se této právní kvalifikace výslovně nedovolává, zřejmě míří na řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 68 a následující s. ř. s. Pokud je nedostatek právní kvalifikace zřejmě přípustný v žalobě, protože z žaloby fakticky implicitně vyplývá, je nepřijatelný v rozsudku, zejména pak pokud žalobě vyhověl. Stěžovatel se zde nedovolává citace dotčených ustanovení zákona, ale odůvodnění žalobní legitimace. Absence odůvodnění žalobní legitimace je o to závažnější vadou rozsudku, že podle stěžovatele nebyla naplněna. Žalobce na svých právech nebyl dotčeným usnesením o nepřijatelnosti nijak zkrácen.

[9] Krajský soud opominul skutečnost, že jakkoliv lze v řadě ohledů připustit skutkovou a právní podobnost s rozsudkem Nejvyššího správního soudu č. j. 10 Azs 153/2016 - 52, tato podobnost neodůvodňuje nezákonnost napadeného rozhodnutí o nepřijatelnosti. Zákonnost a účinnost žadatelova podání bez dalšího neznamená nezákonnost napadeného usnesení o nepřijatelnosti.

[10] Stěžovatel je přesvědčen, že krajský soud nesprávně posoudil některé podstatné právní otázky. Zaprvé, Nejvyšší správní soud opakovaně rozhodl, že podání žádosti mimo určené úřední hodiny pro danou agendu, resp. v rozporu s předchozí registrací žadatele, není nouzovým způsobem podání žádosti a nepřijetí takto podané žádosti není nezákonným zásahem. Dle rozsudku ze dne 31. 5. 2018, č. j. 7 Azs 75/2018, nelze považovat za nezákonný postup, kterým je odmítnuta žádost o zaměstnaneckou kartu podaná v době vyhrazené pro žádosti o udělení dlouhodobého víza za účelem studia (srov. též rozsudek ze dne 24. 1. 2018, č. j. 6 Azs 324/2017 - 34, ze dne 23. 2. 2018, č. j. 5 Azs 312/2017 - 35). Stejně tak dle rozsudku ze dne 21. 11. 2018, č. j. 9 Azs 186/2018 - 48, není nezákonným postupem odmítnutí převzetí žádosti o vydání zaměstnanecké karty v úředních hodinách pro žadatele o schengenská víza.

[11] V rozsudcích ze dne 15. 8. 2018, č. j. 4 Azs 150/2018 - 35, a návazným rozsudkem ze dne 28. 3. 2019, č. j. 4 Azs 417/2018, se pak soud vyjádřil v tom smyslu, že jeho závěry v předchozím odstavci citovaných rozsudcích je třeba odlišit od skutkové situace v posuzovaném případě. Podle názoru stěžovatele ale žádná skutková odlišnost mezi dříve zmíněnými rozsudky na jedné straně a posledně citovanými rozsudky, resp. běžícími řízeními o uvedených kasačních stížnostech na straně druhé není, potažmo Nejvyšší správní soud v posledně citovaných

rozsudcích neobjasňuje, v čem by taková odlišnost měla spočívat. Ve všech těchto případech se žadatel dostavil za účelem podání jiného druhu pobytového titulu, než pro jaký se zaregistroval, resp. mimo úřední hodiny stanovené pro příjem žádostí o pobytový titul, který žadatel skutečně požadoval. Takové podání nelze ve smyslu v předchozím odstavci citovaných rozsudků hodnotit jako nouzové a zastupitelský úřad byl i s ohledem na zásadu zákonnosti povinen je vyhodnotit jako nepřijatelné. Podle názoru stěžovatele je tedy nezbytné v zájmu transparentnosti a konzistentnosti soudního rozhodování, aby se Nejvyšší správní soud v probíhajících řízeních o kasačních stížnostech se stejným skutkovým základem buď výslovně vyjádřil k otázce, v čem spatřuje skutkovou odlišnost od dříve uvedených věcí, nebo vyjasnil, proč není možné setrvat na dosavadní judikatuře, jak byla výše uvedena.

[12] Zadruhé, obdobně, jak se již stěžovatel vyjádřil ke kasačním stížnostem vedeným pod sp. zn.: 3 Azs 180/2018, 10 Azs 104/2019, 4 Azs 322/2018, 1 Azs 31/2019, 2 Azs 372/2018, 2 Azs 34/2019, 1 Azs 32/2019, a v kontrastu s bodem zaprvé, je třeba vyjmenované i zde projednávanou věc odlišit od rozsudků ze dne 15. 8. 2019, č. j. 4 Azs 150/2018 - 39, ze dne 28. 3. 2019, č. j. 4 Azs 417/2018 - 40, a ze dne 10. 1. 2019, č. j. 3 Azs 65/2018 - 30. Přes řadu podobností s dosud nerozhodnutými kasačními stížnostmi je nutné upozornit na klíčový rozdíl ve skutkovém průběhu. V již rozsouzených věcech byla žádost o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců podána zároveň se samotnou žádostí o daný pobytový titul (zpravidla zaměstnaneckou kartu), ve shora uvedené skupině posuzovaných případů bylo takové podání postupné, stejně jako v projednávané věci. V takovém případě tedy žadatel podal žádost o některý z pobytových titulů, jejíž přijetí bylo odmítnuto usnesením o nepřijatelnosti § 169h zákona o pobytu cizinců z důvodu nesplnění podmínky předchozího sjednání termínu podání žádosti, resp. z důvodu, že nebyla podána osobně. Teprve poté podali žalobci žádost o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti v doprovodu samotné žádosti, případně již tuto žádost o upuštění od povinnosti osobního podání nepodalí vůbec.

[13] Podle bodu 33 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 8. 2019, č. j. 4 Azs 150/2018 - 39, „ze systematiky zákona vyplývá, že institut nepřijatelnosti podle § 169h odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců je možné aplikovat pouze na žádosti, které nebyly spojeny s žádostí o upuštění od povinnosti osobního podání. Bylo by zcela nelogické, aby žádost byla nepřijatelná a řízení nebylo zahájeno pro nesjednání termínu k podání žádosti, který může být z povahy věci využit pouze pro osobní podání žádosti, aniž by bylo postaveno najisto, zda cizinec vůbec musí žádost podat osobně. V případě spojení žádosti o pobytové povolení s žádostí o upuštění od povinnosti osobního podání, je tedy třeba postupovat podle § 169 odst. 3 [patrně: podle § 169d odst. 3] zákona o pobytu cizinců jakožto podle zvláštního předpisu ve vztahu k § 169h odst. 1 písm. a) tohoto zákona. V případě neshledání důvodů pro upuštění od povinnosti osobního podání zastupitelský úřad rozhodne o zastavení řízení“.

[14] Žalovaný tak v posuzované věci postupoval v souladu s § 169h odst. 1 písm. a) a odst. 3 zákona o pobytu cizinců, pokud vyhodnotil žádost žalobkyně jako nepřijatelnou, neboť tuto žádost podal žalobce v termínu, který si sjednal pro podání žádosti o udělení dlouhodobého pobytu za jiným účelem, a zároveň předmětná žádost nebyla spojená s žádostí o upuštění od povinnosti jejího osobního podání. Tento postup tak žalobce nijak neomezil v přístupu k orgánu veřejné moci, neboť nic nebránilo v tom, aby již s prvně uplatněnou žádostí o zaměstnaneckou kartu požádal rovněž o upuštění od jejího osobního podání a doložil důvody, které mu neumožňovaly sjednat si termín v přiměřené době a lidsky důstojným způsobem. Žalovaný není oprávněn dovozovat, z jakého důvodu podal žalobce žádost za jiným účelem, než pro který si u žalovaného sjednal termín k jejímu podání, a zda by případně mohl uplatnit žádost o upuštění od osobního podání žádosti.

pokračování

[15] V takové situaci žalovaný neměl jinou možnost, než ve smyslu § 169h odst. 1 písm. a) a odst. 3 zákona o pobytu cizinců žádost o zaměstnaneckou kartu vyhodnotit jako nepřijatelnou. Správnost této právní úvahy potvrdil v recentních rozsudcích ze dne 17. 4. 2019, č. j. 15 A 201/2017 - 46 a 15 A 203/2017 - 47 Krajský soud v Ústí nad Labem.

[16] Skutkový průběh postupného podání vyplývá nejenom z jeho jednotlivých popisů v podáních a rozhodnutích založených ve správním spisu, ale nadto je výslovně doložen telegramem ZÚ Hanoj č. j. 1146-2/2018-HANOKO ze dne 1. 3. 2018, který stěžovatel přikládá. Stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k novému projednání.

[17] Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení kasační stížnosti

[18] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána osobou oprávněnou, je včasná a je proti označenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s.

[19] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu i řízení, jež jeho vydání předcházelo, v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. a neshledal přitom vady, k nimž by musel podle § 109 odst. 3 s. ř. s. přihlídnout z úřední povinnosti. Vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti, dospěl k závěru, že kasační stížnost **není důvodná.**

[20] V projednávaném případě žalobce v rámci sjednaného termínu pro podání žádosti o dlouhodobé vízum za účelem podnikání, po vpuštění do vnitřních prostor zastupitelského úřadu podal osobně u úředníka žádost o zaměstnaneckou kartu. Napadeným usnesením ze dne 1. 12. 2017 bylo rozhodnuto o nepřijatelnosti žádosti. Ze správního spisu vyplývá, že žádost o upuštění od povinnosti osobního podání je datována dnem 1. 12. 2017 a dále obsahuje text: „*příloha: formulář žádosti o zaměstnaneckou kartu včetně náležitosti tak, jak jej žadatel dnes osobně na ZÚ ČR v Hanoji doručil*“. Spis dále obsahuje usnesení žalovaného ze dne 10. 1. 2018, č. j. 3888/2017-HANOIa, kterým se zamítá žádost o upuštění od osobního podání žádosti o pobyt, která byla doručena žalovanému dne 1. 12. 2017, a řízení o žádosti o pobyt se zastavuje.

[21] Předně se Nejvyšší správní soud zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], neboť pokud by byl napadený rozsudek nepřezkoumatelný, musel by být zrušen, a to bez nutnosti zkoumat případné naplnění dalších kasačních důvodů.

[22] Stěžovatel v první řadě namítá absenci odůvodnění žalobní legitimace v odůvodnění rozsudku, a dále tvrdí, že žalobní legitimace nebyla naplněna, neboť žalobce nebyl na svých právech dotčeným usnesením o nepřijatelnosti nijak zkrácen. Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že žalobní legitimace je založená obecně dle § 65 odst. 1 s. ř. s. tvrzením žalobce o zkrácení jeho práv. Otázka, zda k takto tvrzenému zásahu do práv skutečně došlo, představuje závěr o věcné legitimaci, nikoli o legitimaci procesní, který může být vysloven toliko po meritorním projednání věci (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2006, č. j. 1 Afs 40/2005 – 62; všechna).

[23] Krajský soud vycházel z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2018, č. j. 6 Azs 82/2018 - 19, publ. pod č. 3744/2018 Sb. NSS, v němž soud dovodil, že usnesení o nepřijatelnosti žádosti o pobytové oprávnění je rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s.

Proti takovému rozhodnutí nejsou v systému veřejné správy přípustné žádné opravné prostředky, neboť se jedná o usnesení, které se pouze poznamenává do spisu (§ 76 odst. 5 správního řádu), lze je však napadnout přímo správní žalobou (srov. též usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2017, č. j. 7 Azs 227/2016 - 36, č. 3603/2017 Sb. NSS). Na tomto právním názoru setrval Nejvyšší správní soud i v rozsudcích ze dne 16. 5. 2018, č. j. 6 Azs 80/2018 - 19; ze dne 27. 6. 2017, č. j. 1 Azs 26/2018 - 37; ze dne 1. 7. 2018, č. j. 9 Azs 123/2018 - 26; ze dne 15. 8. 2018, č. j. 4 Azs 150/2018 - 35; a ze dne 22. 8. 2019, č. j. 2 Azs 372/2018 - 28.

[24] V rozsudku ze dne 10. 1. 2019, č. j. 3 Azs 65/2018 - 27, soud k otázce žalobní legitimace konstatoval, že usnesení o nepřijatelnosti pobytových žádostí jsou způsobilá významně ovlivnit právní sféru žalobce a zakládají proto žalobní legitimaci ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., jakkoliv sama do jeho (hmotného) práva striktně vzato přímo nezasahují. Žalobní legitimace ve smyslu výše uvedeného tak vyplývala již ze samotného předmětu řízení. Nesouhlas s tím, že by žalobce byl na svých právech zkrácen napadeným usnesením, již představuje samotný nesouhlas s věcným posouzením krajského soudu. Napadený rozsudek není nepřezkoumatelným pro to, že se explicitně nevyjádřil k otázce aktivní legitimace.

[25] Dle § 169h odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců je žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nepřijatelná, jestliže si cizinec předem nesjednal termín podání žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu způsobem stanoveným tímto zákonem.

[26] Podle § 169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců nepřijatelnost žádosti zjišťuje u žádosti podané na zastupitelském úřadu zastupitelský úřad a u žádosti podané ministerstvu ministerstvo. Je-li žádost nepřijatelná, řízení není zahájeno a na žádost se hledí, jako by nebyla podána; tuto skutečnost ministerstvo nebo zastupitelský úřad cizinci písemně sdělí včetně důvodu nepřijatelnosti, učiní o ní usnesení do spisu a vrátí tiskopis žádosti, veškeré předložené doklady a správní poplatek, pokud byl uhrazen. Nepodá-li cizinec žádost osobně, ač je k tomu podle tohoto zákona povinen, postupuje se obdobně podle věty druhé.

[27] Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že institut nepřijatelnosti [§ 169h odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců] je možné aplikovat pouze na žádosti, které nebyly spojeny s žádostí o upuštění od povinnosti osobního podání. V případě spojení žádosti o pobytové povolení s žádostí o upuštění od povinnosti osobního podání je třeba postupovat podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců jakožto podle zvláštního předpisu ve vztahu k § 169h odst. 1 písm. a) tohoto zákona. Při neshledání důvodů pro upuštění od povinnosti osobního podání zastupitelský úřad rozhodne o zastavení řízení (srov. rozsudek ze dne 16. 5. 2019, č. j. 1 Azs 31/2019 - 63, nebo rozsudek č. j. 4 Azs 150/2018 - 35, bod 33).

[28] Ze spisového materiálu nelze jednoznačně určit, zda průběh podávání žádostí proběhl tak, jak popisoval stěžovatel v kasační stížnosti, tedy že nejprve žalobce podal samotnou žádost o zaměstnaneckou kartu a až ve chvíli, kdy mu byla vrácena, ji obratem podal znovu spolu s žádostí o upuštění od osobního podání žádosti. Naznačuje tomu však skutečnost, že usnesení o nepřijatelnosti žádosti je ze dne 1. 12. 2017, o žádosti o upuštění od osobního podání žádosti bylo poté rozhodnuto samostatným usnesením ze dne 10. 1. 2018, a žalobce v žádném z podání netvrdí, že by podal žádost o zaměstnaneckou kartu současně spolu s žádostí o upuštění od osobního podání žádosti.

[29] Nejvyšší správní soud se předně vyjádří k judikatuře uváděné v kasační stížnosti. Rozsudek ze dne 24. 1. 2018, č. j. 6 Azs 324/2017 - 32, se týkal situace, kdy žalovaný odepřel stěžovatelce vstup do svých prostor proto, že se stěžovatelka dostavila mimo úřední hodiny vyhrazené pro podávání žádostí o pobytové oprávnění. V rozsudku ze dne 23. 2. 2018,

pokračování

č. j. 5 Azs 312/2017 - 33, Nejvyšší správní soud posuzoval situaci, kdy žadatelce nebyl umožněn vstup na zastupitelský úřad, neboť se dostavila mimo vyhrazené úřední hodiny. V rozsudku ze dne 31. 5. 2018, č. j. 7 Azs 75/2018 - 22, se soud zabýval tím, zda jednání žalovaného spočívající v nepřevzetí žádosti o zaměstnaneckou kartu (jiný typ pobytového oprávnění, než pro který se cizinec v systému Visapoint registroval a pro který byl daný den vyhrazen) představovalo nezákonný zásah. Nejvyšší správní soud ve výše uvedených případech (tedy buď odmítnutí vstupu do prostor, nebo odmítnutí přijetí žádosti mimo úřední hodiny vyhrazené pro danou agendu) shledal, že se nejedná o nezákonný zásah. Podle dalšího citovaného rozsudku ze dne 21. 11. 2018, č. j. 9 Azs 186/2018 - 48, není nezákonným postupem odmítnutí převzetí žádosti o vydání zaměstnanecké karty v úředních hodinách pro žadatele o schengenská víza.

[30] Od těchto rozsudků se Nejvyšší správní soud skutkově odlišil v rozsudcích ze dne 15. 8. 2018, č. j. 4 Azs 150/2018 - 35, a ze dne 28. 3. 2019, č. j. 4 Azs 417/2018 - 37: podle soudu se rozsudky č. j. 6 Azs 324/2017 - 34 a č. j. 5 Azs 312/2017 - 35, týkaly situace, kdy se cizinci o podání žádosti ve stanovených úředních hodinách vůbec nepokusili. Ve věcech posuzovaných 4. senátem se naopak jednalo o případy, kdy žalobce doložil, že se pokoušel opakovaně přes objednávací systém Visapoint k podání žádosti objednat, avšak neúspěšně. Ve vztahu k věcem sp. zn. 7 Azs 75/2018 a 9 Azs 186/2018 soud v rozsudku ze dne 28. 3. 2019, č. j. 4 Azs 417/2018 - 37, bod 29, stručně konstatoval, že tyto rozsudky neznamenají, že v posuzované věci nelze postup žalobce považovat za nouzový způsob podání žádosti.

[31] Stěžovatel se navzdory výše zrekapitulovanému odůvodnění rozsudků 4. senátu nyní domáhá vysvětlení, v čem spočívá uvedené skutkové odlišení. O požadované odlišení se pokusil Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 6. 9. 2019, č. j. 2 Azs 34/2019 - 39, v němž uvedl, že rozsudky sp. zn. 6 Azs 324/2017, 5 Azs 312/2017, 7 Azs 75/2018 a 9 Azs 186/2018, se týkaly situace, kdy byl cizincům, kteří neměli sjednán žádný termín k podání žádosti, odepřen vstup do prostor velvyslanectví či možnost podat žádost. Ta tedy nebyla úředníkem vůbec přijata, žadatelé se proti nepřijetí žádosti bránili žalobou proti nezákonnému zásahu a Nejvyšší správní soud shledal, že se v takových případech o nezákonný zásah nejedná. Nejvyšší správní soud k tomu nyní doplňuje, že ve věci sp. zn. 7 Azs 75/2018 cizinec měl sjednaný termín v systému Visapoint, registrace mu však byla zrušena, o čemž byl ale obeznámen až po termínu. Soud se proto vyjádřil k situaci, kdy stěžovatel usiloval o podání žádosti pro jiný typ pobytového oprávnění, než pro který se v systému Visapoint registroval.

[32] Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že výše zrekapitulované skutkové odlišení se nemusí jevit jako dostačující, jedná se však o posouzení provedené v jiných věcech, jehož odůvodnění nelze ve vztahu k již rozhodnutým věcem nyní doplňovat. V nyní posuzované věci je Nejvyšší správní soud, obdobně jako soud krajský, toho názoru, že žalobcem opakované marné pokusy o získání termínu k registraci prostřednictvím telefonického spojení jsou dostatečným důvodem pro uznání žádosti podané za pomoci následně zvoleného „nouzového“ způsobu jako účinně podané. Tento „nouzový“ způsob potom spočíval v tom, že žalobce využil úspěšně provedené registrace k podání žádosti o dlouhodobé vízum za účelem podnikání, učiněné v systému Visapoint, a v den sjednaného termínu, tj. 1. 12. 2017, podal žádost o zaměstnaneckou kartu. Ostatně žalovaný žalobcem doložené opakované marné pokusy získat registraci k termínu prostřednictvím telefonického spojení v kasační stížnosti nezpochybnil.

[33] Podle stěžovatele je podstatná skutečnost, že žádost nebyla spojena se žádostí o upuštění od osobního podání žádosti a stěžovatel proto neměl jinou možnost, než ve smyslu § 169h odst. 1 písm. a) a odst. 3 zákona o pobytu cizinců žádost o zaměstnaneckou kartu vyhodnotit jako nepřijatelnou, správnost jeho úvah měl potvrdit Krajský soud v Ústí nad Labem.

Krajský soud v Ústí nad Labem v rozsudku ze dne 17. 4. 2019, č. j. 15 A 201/2017 - 46, (na který stěžovatel odkazuje v kasační stížnosti) konstatoval, že „žalovaný v případě prvně uplatněné žádosti žalobkyně o zaměstnaneckou kartu, která nebyla spojena s žádostí o upuštění od podmínky osobního podání a *ani ke ní nebylo doloženo, že se žalobkyně neúspěšně pokoušela o registraci termínu k podání této žádosti*, nijak nepochybil. [...] Pokud tedy žalobkyně s prvně podanou žádostí o zaměstnaneckou kartu nepožádala o upuštění od povinnosti jejího osobního podání, musel žalovaný její žádost vyhodnotit jako nepřijatelnou podle § 169h odst. 1 písm. a) a odst. 3 zákona o pobytu cizinců“ (důraz doplněn NSS, shodné odůvodnění obsahuje i rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 17. 4. 2019, č. j. 15 A 203/2017 - 47). Krajský soud v těchto případech neshledal žádosti o zaměstnaneckou kartu za nouzově (a tedy účinně) podané. Nejvyšší správní soud nijak nehodnotí správnost závěrů Krajského soudu v Ústí nad Labem, neboť mu to v tomto řízení nepřísluší, jen poukazuje na to, že v daných věcech nebylo doloženo, že se žalobce (žalobkyně) neúspěšně pokoušel o registraci termínu k podání žádosti.

[34] Ve dvou níže uvedených rozsudcích však Nejvyšší správní soud nepovažoval pro závěr o nouzovém způsobu podání žádosti za rozhodnou otázku, zda žádost o zaměstnaneckou kartu byla podána současně s žádostí o upuštění od osobního podání žádosti či nikoli. V rozsudku ze dne 15. 8. 2019, č. j. 10 Azs 104/2019 - 36, se jednalo o případ, kdy si žalobce zaregistroval v systému Visapoint termín pro podání žádosti o dlouhodobé vízum za účelem studia, který využil k podání žádosti o zaměstnaneckou kartu, k jejímuž podání si dlouhodobě nebyl schopen zaregistrovat termín v nefunkčním systému Visapoint (unesení o nepřijatelnosti bylo ze dne 1. 9. 2017). Nejvyšší správní soud v této věci konstatoval, že „[p]ro nyní projednávanou věc proto ani není podstatné, zda žádost o zaměstnaneckou kartu byla podána současně s žádostí o upuštění od osobního podání žádosti či nikoli [...] V posuzované věci je totiž třeba přihlídnout k tomu, že žádost o zaměstnaneckou kartu byla podána nouzovým způsobem a hledí se na ni jako na účinně podanou. Otázka, zda byly či nebyly splněny podmínky pro upuštění od jejího osobního podání, tedy již není podstatná.“ Obdobné závěry lze najít v rozsudku ze dne 26. 9. 2019, č. j. 3 Azs 180/2018 - 40, (žádost o vydání zaměstnanecké karty byla podána ve sjednaném termínu určeném pro podání žádosti o dlouhodobé vízum za účelem podnikání, usnesení o nepřijatelnosti ze dne 30. 8. 2017). Nejvyšší správní soud z toho pro nyní posuzovaný případ dovozuje, že i když byla podána žádost o pobytové oprávnění bez současně podané žádosti o upuštění od povinnosti jejího osobního podání, lze ji za určitých okolností vyhodnotit jako účinně podanou (ve výše uvedených případech se to vztahovalo k období, kdy žadatel měl povinnost registrovat si termín v systému Visapoint). Kasační námitku, že stěžovatel neměl jinou možnost, než vyhodnotit žádost o zaměstnaneckou kartu jako nepřijatelnou, proto neshledal důvodnou.

[35] Stěžovatel v kasační stížnosti tvrdí, že účinnost žadatelova podání bez dalšího neznamená nezákonnost napadeného usnesení o nepřijatelnosti. Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že účinnost podání a nezákonnost usnesení o nepřijatelnosti jsou vzájemně propojené, pokud má být podání podle soudu posouzeno jako účinné navzdory nesjednání si termínu k podání žádosti, nelze jej současně vyhodnotit jako nepřijatelné z důvodu nesjednání si termínu k podání žádosti. Krajský soud posuzoval zákonnost vysloveného důvodu nepřijatelnosti podle § 169h odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, a dospěl k závěru, že žalobcem opakovanými marnými pokusy doložená nemožnost získat registraci k termínu prostřednictvím telefonického spojení je důvodem pro uznání žádosti v nyní posuzované věci jako účinně podané. Stěžovatel v kasační stížnosti nerozporoval závěry, že by nemožnost získat registraci nebyla doložena, Nejvyšší správní soud proto neposuzuje otázku, zda žalobci nebyla v přiměřené lhůtě poskytnuta možnost podání žádosti postupem zákonem standardně předpokládaným. V této souvislosti je vhodné připomenout rozsudek ze dne 28. 2. 2019, č. j. 9 Azs 440/2018 - 44, v němž soud posuzoval žádost v období, kdy již fungoval systém sjednávání termínu prostřednictvím e-mailu, do jehož předmětu musí uvést aktuální alfanumerický kód, (období od 1. 2. 2018): „*Úkolem soudu*

pokračování

však není určovat veřejné správě, jakým konkrétním způsobem má organizovat svou činnost. [...] Intervence soudu by byla na místě v okamžiku, pokud by sjednání termínu k osobnímu podání žádosti o trvalý či dlouhodobý pobyt nebylo s ohledem na kapacitu a organizaci žalovaného v podstatě možné, případně pokud by nebylo možné v přiměřené době.“

[36] Nad rámec kasační argumentace považuje Nejvyšší správní soud za vhodné uvést, že krajský soud s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2018, č. j. 6 Azs 289/2018 - 21, dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je, s ohledem na jeho formulářovou podobu, odůvodněné, neboť obsahuje, byť v míře omezené, důvody vysvětlující jeho závěry. Nejvyšší správní soud však upozorňuje na pozdější judikaturu ohledně náležitostí usnesení o nepřijatelnosti žádosti. Z této judikatury vyplývá, že závěry vyslovené v rozsudku č. j. 6 Azs 289/2018 - 21 lze nepochybně aplikovat v situacích, které z hlediska skutkového a právního nevytvářejí jakékoliv pochyby o tom, že si cizinec nesjednal termín k podání žádosti či jeho žádost nebyla podána osobně. Pokud byl však termín, na němž žadatel svou žádost o pobytové oprávnění anebo udělení víza podal, sjednán (byť za jiným účelem, než za jakým byla předmětná žádost nakonec podána), žadatel se dostavil na zastupitelský úřad osobně a v rámci daného termínu došlo k podání žádosti, již se jedná o takovou skutkovou situaci, kdy se nelze spokojit toliko s minimálním standardem přezkoumatelnosti usnesení v podobě pouhého formulářového odkazu na zákonné důvody nepřijatelnosti s tím, že termín k podání žádosti nebyl sjednán, resp. žádost nebyla podána osobně (srov. rozsudek ze dne 31. 1. 2019, č. j. 8 Azs 220/2018 - 27, a ze dne 6. 9. 2019, č. j. 2 Azs 34/2019 – 39).

IV. Závěr a náklady řízení

[37] S ohledem na vše výše uvedené proto NSS zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.).

[38] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud na základě § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobci v tomto řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly, proto mu soud ve výroku II. náhradu nákladů řízení nepřiznal. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto soud ve výroku III. rozhodl tak, že nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. prosince 2019

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu